

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyenlő száma 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadó hivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetésekkel és előfizetési pénzekkel küldendő.

Ünnepnapok előtt.

A milleniumi ünnepségek hivatalos programját most már végleg megállapították. Ebben a keretben a magyar állam, a magyar nemzet és a magyar társadalom minden tényezője részt vehet az ünnepségeken. A király, az udvar, az országgyűlés, a törvényhatóságok, városok, egyesületek stb. Még az ország legdrágább palladiumának, a szent koronának és koronázási jelvényeknek is szép szerepet adtak az ünnepségeken. Ismeretes annak a törvényjavaslatnak szövege is, melylyel a magyar állam megállapításának ezer éves emlékét törvénykönyvünkben megörökítik. Miként a javaslat 6-ik szakasza ki is mondja: „A törvényhozás a kegyelet, hódolat és királyi hajlandóság eme nyilatkozataival a magyar állam ezer éves fennállásának emlékét örök időkre törvénybe iktatja.” Ennek a javaslatnak lefoglalásával, ezzel a közjogi aktussal vezetik be a milleniumi ünnepségeket, amely javaslatot még ebben a hónapban le fognak tárgyalni, de a szentesített törvényt — a törvény kihirdetésének rendes módjától eltérőleg — a képviselőháznak a szent korona kitétele mellett tartott együttes ülésén, június 8-án fogják kihirdetni felolvasás útján, mint régebben szokásban volt a törvény kihirdetése.

Az ellenzék az országos milleniumi bizottságban jelen volt tagjai szintén hozzájárultak a miniszterelnök előterjesztéséhez és így remélhető, hogy a milleniumot pártpolitikai és felekezeti különbség nélkül, egyforma lelkesedéssel és zavartalan hazafias hangulatban fogjuk megünnepelni. A kormány legalább mindent elkövetett, hogy az ünnepségről minden pártpolitikai színezetet letöröljön. A milleniumi ünnepségek keretében a kormány csak rendező, csak intéző akar maradni és a hatóság szerepet a nemzet egyéb tényezőinek tartotta fenn.

A szabadelvűpárt ellenségei tehát elnémulhatnak ez okon. Abban hagyhatják most már a néppárti közlönyök is hű igazat a keresztény és nem-keresztény liberálisok ellen. Az arisztokrata közönséget szolgáló orgánumok pedig helyesen teszik, ha a főrangukat felvilágosítják, hogy őket megillető helyre fognak állítani a milleniumi ünnepségeken. — Semmi mellőzési, semmi érdekhajhászati irányzat nincs az egész programban, melynek az a célja, hogy ezeken a nagy ünnepségeken egy szívvel lélekkel egyesítsen minden magyart, akiket a hétköznapi életben pártpolitikai, felekezeti, üz-

leti és sok száz és ezerféle más érdekek szétválasztanak. Amiként illik, hogy a nagy ünnepeken minden munkától tartózkodjunk, így szenteljük meg a napot, azonképpen szünetelni kell ezeken a nemzeti ünnepnapokon minden küzdelemnek, mely akár pártpolitikai, akár magán érdekhajhászatra vonatkozik. Így a társadalmi uton hozzuk létre az „isten-békét”, mely a pártpolitikuskoknak nem sikerült. Valamint a nemzetközi érintkezésben a népek maguk néha sokkal okosabbak, mint a hivatalos diplomáciájuk, akként kell a magyar társadalomnak most létrehozni a nemzeti egyetértést, az érzelmeinek egyöntettségének harmoniáját, melynek a politikuskok hasztalan fáradoztak, mert azt legfölből csak megzavarni tudják.

Nincs kétség most már, hogy a nemzeti ünnepeket igaz magyar ember, jó magyar hazafi nem fogja megzavarni. Még a tisztességesebb érzésű nemzetiségi elemek is tartózkodnak mindentől, mely a magyarok ünnepét megzavarhatná. Ime, nem sikerült a nemzetiségi izgatónak létrehozni azt a monstreküldöttséget, mely kezében ismét egy olyan oláh-memorandum-félével, a velünk együtt ünneplő király elé járulva, tüntetni készült a magyarok ellen. Nem találkoztak jó érzésű emberek, kik erre a szemérmetlen munkára vállalkoztak volna. Az oláh nemzetiségi törekvések vezérei kereken visszautasították ezt a akciót, melyet néhány megtévelyedett fanatikus indított. (Bukaresti értesülésünk kevésbé rózsás színben látja a helyzetet. A szerk.)

Az ország külső képe kezd tehát lassanként szép sikerrel kecsesgató ünnepi színl öltetni. Mindenki ünnepel, csak a kormánynak kell most is szakadatlanul dolgoznia.

„P. Sz.”

Főispánunk ünnepelttetése.

K.-Vásárhely, 1896. ápril hó.

Szép ünnepségek folytak le Szentgyörgyön f. hó 12-én azon alkalomból, hogy megyénk főispánját, hatálykai Potsa József urat, hosszask, itűnő szolgálatai elismerésül valóságos belső titkos tanácsosnak nevezte ki a király. E megye közönsége e napon mindent megadott, a mit adhatott s igen lélekemelő formában fejezte ki azon őszinte szeretet és ragaszkodást, melylyel a legelső székely ember iránt viseltetik, ki közel 2 évtizedig állott a megye élén és munkálkodott annyi önzetlenséggel és akkora eredménytel, mint soha senki más, mert azt mindenki úgy tudja, hogy a mi főispánunk volt e megye regenerátora s az ő aerája alatt kezdette megye közgazdasági, humánus és kulturális tekintetben felvirágozni. És ezen igazságot nem csak pusztán törekvések, hanem ékesen beszélő alkotások hirdetik. A

nagy eredmények előtt mindenkinek meg kell hajolnia, s azért a mai rokonszenves tüntetésnél a mindent uraló politika is elhallgatott s a megye értelmisége, színeje, rang és politikai különbség nélkül sietett mély tiszteletét bemutatni.

Dél előtt 11 órakor gyűlt össze a sepsi-szentgyörgyi megyeház nagy termében azon néhány száz főnyi közönség, mely a megye minden részéből: városok, községek és testületek nevében megjelent. Programmszerűleg meg volt előlegesen állapítva, hogy a számtalan küldöttséget a megye alispánja fogja egyszerre elővezetni s így az ünnepség lehető rövid volt, de annál impozánsabb. Elmondhatjuk, hogy megyénkben nagyobb, díszesebb küldöttség nem tisztelt meg és soha tisztelgés bensőbb, meghatóbb nem volt. Megyénk érdemeiben gazdag ifjú alispánja tolmácsolta a tisztelgők érzelmeit. Minden szava egyenesen szívéből fakadt s megtámasztotta az egyenes utat a szívekhez. Nem a sablonos ünnepi szónoklat volt ez, hanem egy meleg érzésekkel teljes elismerő és hála nyilatkozat, melynél a szép gondolatok művészi formába voltak öltöztetve.

A gyakran felhangzó zúgó éljenzés mutatta, hogy a beszéd hű kifejezése volt azon érzelmeknek, melyek pillanatban az egész jelenlét közönséget eltöltötték. Az üdvözlő beszéd végeztével — a mint a lelkes éljenzések véget értek, az ünnepség tárgya: a főispán kezdett beszélni az ő szokot lebilincselő modorában, melyet ezuttal a mély meghatottság tett még érdekesebbé. Beszámolást adott az a multról s programról a jövőre, a múlt, mely sokat adott s a jövőre, mely sokat ígér. Az eszmékben gazdag, lendületes beszéd, mely egy pillantást engedett vetnünk azon nemesebb érző szívre, mely két évtized alatt annyi szép dolgot alkotott, azon kijelentésben nyert befejezést, hogy a nagy kitüntetés nem várta, nem remélte, de életének legfőbb célja leendő azt kiérdemelni, a közönség szünni nem akaró éljenzése pedig azt mondta, hogy a magas kitüntetés megalkotta, megérdemelte úgy, mint senki más s hogy a székely nép senkit sem tart méltóbbnak arra, mint őt. A gyönyörű beszéd végeztével ismét kitört a frenetikus éljenzés s az ünnepelt főispán már régen eltávozott, midőn a közönség még mindig a beszéd hatása alatt volt. Általában az egész ünnepség minden mozanata kiválóan szép, érzelmes és lélekemelő vala s teljesen méltó az ünnepelt fényes érdemeihez s egy vármegyére őszinte szeretetéhez s mindenesetre egy új kapocs lémond a megye és főispánja között. Meg kell jegyeznünk, hogy ezen tisztelgésen a megye területén levő összes hatóságok, testületek s társadalmi osztályok képviselve valának, de a számok után itélve, legelső helyen áll K.-Vásárhely városa, mely több mint 40 ember által volt képviselve.

Délután 1 órakor fényes bankett volt a város dísztermében, melyen közel 200 ember vett részt. Az első köszöntőt a főispán mondotta a király és királynőért, melyet a jelenlét felállva hallgattak végig s háromszorosan megjelentek. Gábor Péter alispán a magyar kormányt és br. Bánffy miniszterelnököt ültette. A többi toaszt mind az ünnepelt főispánra szólt. Br. Szenkeresztly Béla a megyei birtokosság nevében a főispánt, Szentiványi Miklós a főispán nejét és családját Gödözi Ferenc polgármester S.-Szt. György városa nevében, Bogdán Árpád a háromszéki tak.-pénztár nevében, Beldi Tivadar, abirtokosság nevében, Jakab Rudolf k. vásárhelyi kir. t.-széki elnök az igazságügyi tisztviselők nevében, Bartók Károly polgármester K.-Vásárhely város nevében, Szé-

kely János közdivásárhelyi községi iskolai igazgató és tantesületi elnök, a háromszéki tanítók nevében; Keresztes Ede a körjegyzők nevében; Benedek János kir. körjegyző s-szentgyörgyi tüzoltó parancsnok, a tüzoltók nevében, Sipos Sámuel, a s-szt-györgyi fu árvalház igazgatója az általa melegen pártfogoltárvák nevében, Czeglédi János rétyi ev. ref. lelkész, a papság nevében, Gyárfás Győző, az állam építészeti hivatal főnöke a megye közlekedés ügye nevében mondtak ékes pohárköszöntőket. Ezeken kívül Fojér Manó esperes plébános a rom. kath. egyházi főgondnokot és Csifó Salamon árkosi unitárius lelkész a derék embert éltette az ünnepelt főispánban. A közönség figyelemre méltó egy kisse ki volt fáradvá, midőn poharat emelt a főispán s a legmélyebb csend és érdeklődés mellett tartott egy igazán remek beszédet, mely az egyes tóaszatokra reflektálva, úgy szólván egy programot nyújtott a jövő munkaköréről. Alig esendült le a tóaszt után a lelkesültség zaja, ismét a főispán szólt, éltette a székelő nőket, kik a közel multban oly fényes jeleket adak honleányi áldozatkésztségüknek, több ezer frtot nyújtván a megye új zászlójára. Ezek után az érkezett száznál több távirat olvastatott fel. Ezzel a mai szép ünnepély délután 4 órakor véget ért, de nem lesz soha vége azon szeretetnek, mely ezen ünnepséget elővarázsolt a oly széppé tette. O.

A kamarai illetékek.

A „Közgazdasági Napló“, a mely czimétől eltérően nagyon is magán gazdaságot üz, már napok óta azzala képtelen és minden alapot nélkülöző vádallati a kereskedelmi és iparkamarákat — szám szerint tizenkettőt, — hogy törvénytelenül kamarai illetéket szednek olyan egyénektől és vállalatoktól is, a kik és melyekkézzel, az ő állítása szerint nem volnának megérthetők.

Habár az így vádolt kamarák között a marosvásárhelyi is meg volt nevezve, mindaddig, míg a vád általánosságban mozgott, nem kívántunk vele foglalkozni és pedig annyival kevésbé, mert a vádolt kamarák titkárai által a mult hó 28-án tartott értekezletet a vonatkozó törvények és rendeletek idézőkél kimutatta, hogy a „Közgazdasági Napló“ vádjai nem egyebek a saját céljait szolgáló rozskaratu ferdtetésnél.

Mint hogy azonban annak dacára a folyó hó 2-iki 84-ik számában különösen is foglalkozik kamarákkal és felsorolva azon regáló s logyasztási adóbérlőket, dohány dőzsdéket és vásárvámbérlőket, a kik kamaráknak illetéket fizetnek, állítva, hogy ezek jogtalanul és törvénytelenül vannak kamarai illetékekkel megróva; ez észrevétel nélkül nem hagyható. Még ha úgy volna is, a mint azt a „Közgazdasági Napló“ hamisan állítja, a kamarát azért a legkevésbé illethetné vád, mert az illetéket nem ő rója ki, hanem a pénzügyigazgatóságok. T. i. azok mutatják ki, hogy a kamara kerületében a törvény és rendelet értelmében kik és mennyi adó után tartoznak megfizetni a kamarának a kereskedelmi miniszter ur által engedélyezett % kulcs szerint az illetéket. Ha pedig az év folytán felszólalás történik, a mennyiben ez jogosult, a kamara annak mindig készséggel eleget tesz és törli a kifogásolt illetéket.

Amde a „Közgazdasági Naplóban“ felsoroltak közül soha egy sem fordult illeték-törles végett a kamarához, még igazgató cikkeit után sem. Mit gondol a „Közgazdasági Napló“, miért? Azért, mert azok jobban ismerik a törvényt és rendeleteket, mint a „Közgazdasági Napló“, tudják mire kötelesek, mire nem és mint jogi alappal nem bíró, humbugjait ignorálják.

Tekintsük azonban az illetékek szedését szabályozó miniszteri rendeletet. Ez a részletezés után azt mondja: „Ezekhez képest az iparkamarai illetékek kivetésének alapját az I., III., és IV. osztályú keresetadó és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója képezi.“ Hogy melyik rendelet mondja ezt, keresse ki a „Közgazdasági Napló“ s abban a részleteket is megolvashatja.

Csupán a jelen konkrét esettel foglalkozva, a keresetadóról szóló törvények szerint: „A III. osztályba tartoznak: a) a haszonbérlek; b) a gyárosok és iparosok; c) a bankárok, kereskedők és gyógyszereszek (utóbbiak a kamarai illetékek alól ment-

sek) s általában mindazok, a kik valamely haszonhajtó üzletet folytatnak stb.

A „Közgazdasági Napló“ szerint az általa felsorolt haszonbérlek bizonyára egy más törvény szerint fizetik kereseti adójukat; a mit ő saját maga alkotott. Ezt mi nem ismerjük s úgy véljük mások sem ismerik.

Annak megítélésére, hogy mi értéke lehet a „Közgazdasági Napló“ közleményeinek, elegendőnek tartjuk fölemlíteni, hogy ebben főmunkatársa — a tényekből következtetve — egy állásából elmozdított, volt kamarai tisztviselő, a ki a „Gazdasági Napló“ által a siker reményével felhasználta adatokat a mult év október havában indoklása szerint — egy általa szerkesztési szándékolt pénzügyi munkához kérte el kamaráktól s úgy látszik más kamaráktól is. Az erre vonatkozó kérdés szószentí szövege a következő:

„A tekintetes kereskedelmi és iparkamara Elnökségének.

Marosvásárhely.

Egy nagyobb pénzügyi munka megírásához szükségem van a kamara kerületében, levő mindazon italmérsi és szesz, kizárólagos jogbérlek, továbbá a fogyasztási adó, vásár és hid, illetve kompberlek, nemkülönben a dohány nagy és kis tőzsdék tulajdonosainak hely és névszerinti kimutatására, kik 100 forintnál nagyobb III. oszt. kereseti adót fizetnek.

Ennélfogva alázattal kérem a tekintetes kamara Elnökséget, sziveskedjék az 1895. évi kamarai lajstromokból egy ily kimutatást akként készíttetni és nekem azt alant irt czimem alatt beküldeni, hogy abban a név- és helyszerint felsoroltakra kivett kereseti adó is pontosan kitüntetve legyen.

Kérelmem megújításával maradok

Debreczen, 1895. október hó 5-én

A tekintetes Elnökség alázatos szolgálja

Szterényi Bertalan,
keres. és iparkamarai
fogalmazó.“

A kamara sziveséget vélvén teljesíteni, megengedte, hogy a „Közgazdasági Napló“ ápril 2-iki számában közölt adatok a kérvényezőnek kiadassanak; a ki azt, amint látszik, a „Közgazdasági Napló“-val szövetkezve közös törvénytudatlansággal bosszuállásból és előfizetők fogdosása céljából, a kamarák ellen használta fel.

A fentebbiek tanúsága szerint, a „Közgazdasági Napló“ által tisztán a saját önző céljából a közönség megtévesztésére közölt és minden jogi alapot nélkülöző rozskaratu támadást a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara részéről a leghatározottabban visszautasítom.

Ezek után még saját magához a „Közgazdasági Napló“ szerkesztőjéhez és tulajdonosához Braun Sándor urhoz van néhány szavam.

A mult év nyarán, a mikor a „Közgazdasági Napló“ létrehozása ügyében utazott, szerencsétlenül alulirottat és látogatásával Marosvásárhelyt s elmondva látogatásának célját, a kereskedelmi és iparkamarákról nagyon hízogően nyilatkozott és a kamara kerületéből névsort kérve azokról, a kiknek létesítendő lapjából mutatóványokat küldhetne, kifejezést adott annak, hogy lapja különösen a kamarák által képviselt érdekeket kívánja szolgálni és azoknak szószólója ohajt lenni. Most ugyanazokról a kamarákról lapjában becsmérőleg nyilatkozik. Kérdem: a két nyilatkozata közül melyiket tartja igaznak?

Marosvásárhely, 1896. április hó 6-án.

Sz. Szakács Péter,

a marosvásárhelyi kereskedelmi
és iparkamara titkára.

Megnyitás előtt.

— Az ezredéves kiállításról. —

Budapest, április 7.

Már közel az a nagy nap, mikor egész Magyarország színe-java előtt ő felsége, az apostoli király, a kiállítás fővédője királyi szóval megnyitja a magyar nemzet ezredéves kiállítását. Ágyudörgés és harangzugás hirdeti majd messzire, hogy a világra szóló esemény megtörtént, s előttünk megnyílnak a kapui annak a mesés világnak, amely esztendőnek

óta buzgó, nagyratörő ambícióval készül, amelynek a munkájában osztályos a fél ország, s amely büszkén fogja hirdetni országnak, világnak ezeréves multunkat, megnyugtató jelenünket és sokat ígérő jövőnket.

Az egész ország érzi a május második nagy ünnep emelő hatását, az egész ország tudja, hogy nagyot és szépet, az ünnepi alkalomhoz és a nemzethez méltó művet alkotott, s minden magyar ember büszkén néz ama pillanat elé, amikor egész pompájában látni fogja a nagy alkotást. A ki csak vidéki ember az utóbbi időkben Budapesten járt, s kiment csudálni a földből kinőtt meseországot, mindmégannyi egy-egy buzgó apostola lett a kiállításnak, hogy Magyarország nagy ünnepe olyan fényesnek, olyan szépnek készül, aminőt még nem értünk meg soha.

Bizton elmondhatjuk, ma már mindenki hiszi és vallja is, hogy magyar ember erről a nagy ünnepéről nem fog hiányozni egy se. Itt lesz mindenki, eljön mindenki, hogy tanuja legyen ezeréves multunk fényes ünnepének. Öreg, fiatal, gazdag, szegény, férfi, asszony, gyerek, ne maradjon otthon senki. S hogy szegény ember kényszerűségből ne maradjon el, gondoskodás törént róla minden módon. Nincs olyan szegénye az országnak, aki ne jöhessen el, annyira gondoskodtak az intéző körök, hogy a budapesti ut jóformán semmibe se kerüljön.

Elmondtuk már minő kedvezményeket biztosítanak a földmives népnek, a szegényebb iparosoknak és munkásoknak. Olyan olcsóvá tették az utját és életét, hogy valósággal kevesebbet költ majd a millenium ünnepén, mint dologtétő napon odahaza. Még fontosabbak azok az intézkedések, melyeket a tanuló-ifjúság és a tanítók érdekében tesznek. A kereskedelemügyi miniszter és a vallás- és közoktatásügyi miniszter együttesen indították meg a nagyszabású akciót, hogy Magyarország minden tanítója és minden tanulója, szegény és gazdag egyaránt, felsőbb iskolák hallgatói és professorai ép úgy, mint a tanyai iskolák parasztyerekei és tanítói részesei lehessenek a nemzeti ünnepnek s legalább egy pár napig megnézhessek az ezredéves kiállítást.

Olyan kedvezményeket biztosítanak, olyan könnyebbségeket szereznek s olyan meszenyuló apparátussal szervezik az egész akciót, hogy Magyarországon bizonyára nem marad egyetlen tanító és tanuló, ki föl ne kerülne a hat hónapon belül a fővárosba.

A tanulók felrándulásainak szervezése a következőképen történik: A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendeli, hogy a fővárosban az iskolai szünet június 15-ikén kezdődjék és szeptember 15-éig tartson. — A főváros nagyobb iskoláit erre az időre kizárólag a tanuló-ifjúság számára lakásoknak rendezik be, még pedig berendeznek ilyen lakásokat: az V. kerületi gimnáziumban, az V. ker. reáliskolában, a VI. ker. reáliskolában, a VII. és VIII. kerületi gimnáziumban és a református gimnáziumban. A tanulóknak ott semmi egyebet nem kell fizetniük, csak a takarításért egy csekélységet és a butorok kopásáért valamit. Az ellátást a tömegesen felránduló tanuló, a kiket mindig a tanáraik vezetnek a kiállítás területén kapják, reggelit, ebédet és vacsorát. Hozzáértő vezetőkről az országos tanáregyesület gondoskodik. A vasutak is tetemes kedvezményeket nyújtanak. A tanulók második osztályon III. osztályu jeggyel jöhetnek, a harmadikon féláru jegyekkel. A kedvezménye ket mind egybevetve egy tízesztendősnél korosabb tanulóknak, aki tehát mindonütt felnőtt számba megy, három napi budapesti tartózkodása, beletudva az utazást, a lakást, élelmet, a belépő jegyeket, körül:

a XIV. zóna-távolságból 10 — forintba
a VIII. „ „ „ „ „ 7.50 „
a I. „ „ „ „ „ 4.30 „

Még olcsóbb a népiskolai tanulók, a tanyai iskolák tanulóinak ellátása. Ezek barakkokban laknak, ott kapnak ellátást. Az utjuk pedig két napi tartózkodással a XIV. zónába eső helyekről se kerül többre, csak 3 forintba. Száz tanulóknak a felhozása a legtávolabb vidékekről se jár több költséggel, mint 300 forint.

A legnagyobb kedvezményt pedig csak a tanítók élvezik, a kik csekély fizetésért dolgoznak évszámra s a kik talán egyáltalán nem jöhetnének fel a milleniumi kiállításra. A kereskedelemügyi és a vallás- és közoktatásügyi miniszter együttesen in-

tézkedtek, hogy a tanítók, a kik 400 forintnál nagyobb fizetést nem kapnak (pedig a vidéki kisebb iskolák tanítóit ezerszámmal mind ebbe a csoportba tartoznak) teljesen ingyen jöhessenek fel a kiállításra. A tanítók összeírásával, a kirándulások szervezésével és beosztásával a tanfelügyelők vannak megbízva.

(Folytatás köv.)

A „Rudolf” kórház társas estélye.

Kézdi-Vásárhely, 1896. április 8.

Már hetekkel ezelőtt jelentették lapjaink, hogy húsvét másodnapján, a kézdi-vásárhelyi és vidéki „Rudolf” kórház javára rendezendő társasestély iránt nagy az érdeklődés s szép mulatságnak ígérkezik.

A jöslat fényesen bevált.

A tanácsház nagyterme majdnem egészen megtelt mulatni vágyó s érdeklődő közönséggel, melynek sorai között láttuk a város és vidéknek legintelligensebb elemeit.

Pontban fél kilencz órakor lépett a terembe humán intézeteink alapító elnöke, városunk tiszpolgárnője: br. Szentkereszty Stephanie urnő. A nyájas szeretetreméltóságáról ismeretes bárónőt — ki családi gyász miatt hosszabb idő óta most jelent meg először nyilvános helyen — a közönség hangos éljenzéssel fogadta. — Elfoglalván a számára főtartott helyet, kilépett Reményik Kálmán ur, hogy a műsor első számát betöltsen.

Itt kell megemlítenem azon, nem nagyon kellemes körülményt, mely ellen a lapok hasábjain is történt már felszólalás. — Ez az, hogy sem az előadásra, sem a hallgatóságra sem nagyon kellemes, ha egyesek s legyenek azok bárkik, tündöklőni akarván késői megérkezésükkel, a bevonulásból és az elhelyezkedésből származó zajjal elvonják a közönség figyelmét az előadástól s zavarják a működőt. Ebben a tekintetben nem akarnak nálunk javulni a viszonyok s igazán nem osodálkozom azon, hogy nehezen lehet működőket kapni. Ez az illemszabályával nem nagy barátságban élő eljárás annál nagyobb figyelemtelenség volt most, midőn br. Szentkereszty Stephanie urnő, Jakab Rudolf törv. székeli elnök ur, neje és vendégei is megismerkedtek a mulatságot jelenlétükkel. — Ezek pontos időben érkezvén meg, bizonyára nem vágytak arra, hogy élvezetük megzavartassék. — Mi már megszoktuk.

A műsor első száma Reményik Kálmán ur tülkö-művész játéka volt. A ki hallotta valaha előadását, annak nem kell hogy dicsérjem, a ki pedig nem hallotta, az előtt hiába dicsérném, úgy sem tudná elgondolni, milyen lelki élvezetet nyújt játéka. — Művészetét az egyszerűségben rejlt báj s koresetlenség teszik nagyszerűvé s meghatóvá.

A közönség elismerése tapsviharban nyert kifejezést, mely nem szűnt mindaddig, míg a művész játékát két számmal meg nem töltötte.

Ezután Kiss Lajos ur telekényvi átalakító szavalata következett. Helyes felfogással, ügyes színezéssel és mély érzéssel adta elő Rudnyánszky Gy.-nak „Gyáva” című monológját. A darab szépségeit felismerve, ezekre különös gondot fordítva, tudta, hogy a hatás nem maradhat el. A közönség elismerése jutalmul maga elé hívta s megáljenazte. Dr. Bardecz Gyula ur énekszólója elmaradván, Pénzes Imre és Alföldi Vidor urak igyekeztek a hegedű-kettőst élvezetessé tenni. Nem a két jó játékoson mult, hogy nem értek el nagyobb hatást. A mi termünk nagyon kicsiny ahhoz, hogy az ott kifejlődő meleg ne legyen hatással a hang tisztaságára s a hegedű hurok ereszkedésére. Bartha Zsuzsika k. a. jól betanult, ügyes technikával előadott játéka remélhetően engedi, hogy kellő iskolázás mellett, művészi színvonalra emelkedhetik. Neki is meg kellett toldani játékát egy számmal. Végül ismét Reményik Kálmán ur — nem tudva kiferéni a közönség hívása elől — gyönyörködtetett benünket. A műsor után táncz következett, melynek csak a felkelő nap első sugarai vetettek véget. A hosszú bójt után mindenkinek jól esett egy-egy kis multság, erre enged következtetni az, hogy a szép asszonykák s komoly papák egyaránt mámorosan tértek haza. Hogy ki milyen mámorban uszott, annak elbíráslását kedves olvasóimra bízom...

Ujdonságok.

— **Főispánunk ünnepeltetése.** Kézdi-Szetlélek község képviselő-testülete ápril 12-én főispán ur ő nagyméltóságához a következő táviratot küldötte: „Nagyméltóságú Főispán ur! Midőn ő Felsőné nagyméltóságodat hosszas és üdvös munkássága elismerésül valóságos belső titkos tanácsosi rangra emelni kegyeskedett, Kézdi-Szentlélek község képviselő-testülete egyhangu lelkesedéssel öröm-üdvözlétének ad kifejezést, — kívánva, hogy Isten Nagyméltóságodat székely vármegyénk boldogítására hosszasan éltesse.”

— **Időjárás.** Több napi hideg és fagy után mult vasárnap megindult ama bizonyos eső, melyről azt szokták mondani, hogy minden cseppje aranyat ér, mely végre megintította a lassu tempóban haladó vegetációt. A székely ember azt tartja, hogy a fűvet ilyenkor bottal sem lehet visszaverni és csakugyan a természet kezd lassankét magára öltetni az ő zöld színű tavaszi ruháját, a rügyek fakadoznak s a föld ékességei: a virágok kidugják a földből első leveleiket. A természet mindenfelé ébredszik: itt van a szép tavasz.

— **Prüszkölő bíróság.** Megesett azon nem épen szokatlan dolog, hogy egyik járásbírósnál hamarabb elfogyott a tűzfű, mint a tél sennél fogva nem volt mivel fűteni. Dolgozni pedig muszáj. A tisztviselő rövid idő alatt alapos náthához jutott s most korusban prüszkölnek, mi ugyan elég kellemetlen, de az igazságszolgáltatásnak legkevésbé sem kárára. Az élelmes hivatalnokok azonban segítettek a bajon most mindenki reggel és délután egy drb fát víz magával s hivatalos szobák klímája így jelentékenyen megjavult s a katharus járvány szűnő fölből van.

— **Sorozás.** K.-Vásárhelyt a sorozás mult hét-főn kezdődött. A sorozó bizottság következő tagokból áll. Polgári elnök: Gábor Péter alispán. Sorhadi elnök: Fegyverőrnagy. Honvéd elnök: Weber alezredes. Megyei főorvos: Dr. Antal Mihály megyei főorvos. Sorhadi orvos: Dr. Fekete György ezredorvos. Honvédorvos: Frits ezredorvos. Előadó a sorhad részéről Gyárfás hadnagy, a honvédség részéről: Kiss Mózes főhadnagy. Mult hétfőn Kézdi-Vásárhely város részéről soroztak következő eredménnyel. Kiíratott 91, előállott 62. Besoroztatott az I. korosztályból 6, ugymint Tóth Mihály, Pongrácz Dániel, Dézsi Mihály, Benke György, Mágóri János, Pénzes Béla. A második korosztályból 5, ugymint Nagy Mózes, Szotyori János, Szűcs Gyula, Grósz Lajos, Bányai József, a III. korosztályból 4, ugymint: Nagy Béla II., Kádár Gyula Koronai Ferencz (András), Szotyori József, önként belépett: Molnár Zoltán.

Székelyek érdekében. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 20323—VI. sz. alatt a következő ártat intézte megyénk főispánjához: Méltóságos főispán ur! Kapcsolatban az 1891. évi április 18-án 9616 sz. a. kiadott leirattal, értesitem Méltóságodat, hogy a m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri m. kir. vas- és aczélgyár felügyelő bizottságától hozzám f. é. márczius hó 15-én 7373. sz. a. felterjesztett jelentés szerint f. é. február hó 15-ike óta a budapesti gépgyárba 2 székelyi vidéki munkás és pedig mindakettő lakatos, — vétetett fel, s hogy ezen gyárban a jövő hónapban több ügyes vasgyalus és vésős lesz felvehető. A diósgyőri vas- és aczélgyárban a mult hónapban székely-munkás nem vétetett fel. Egyben felhívom Méltóságodat, hogy a szükségesséket a szokott módon közzétéve a főlvtelért kérelmezők érdekében közvetlenül forduljon a nevezett gyárak felügyelő bizottságához. Fogadják Méltóságod kiváló tiszteletom őszinte nyilvánítását. Budapest, 1896. márczius 28-án, Kvassay s. k. miniszteri tanácsos.

— **Meghívó.** Kálló Gyula táncztanító a Nemzeti szálló nagytermében f. hó 19-én (vasárnap) nyilvános vízgálattal összekötött zártkörű koszoru estélyt rendez.

— **Nyilvános köszönet.** A Rudolf kórháznál teljesített földmunkálatok alkalmával kézdivásárhelyi Id. Toth István, Benkő Sándor, Janesó Mózes szeszyáros, Nagy Ferencz szappanos, Csizsár Dénes, Ambrus Albert, Csizsár Imre, Nagy Lajos, Dézsi Dániel, Szabó Elek, Kovács János, Török Sándor, Nagy Dénezsné, Siska Antal, Szotyori Dániel, Szűcs Bálint urak szívesek voltak fuvarikat az intézet rendelkezésére bocsátani, mi által intézetünk jelentékeny

pénzkiadástól kiméltetett meg. Nevezettek szíves jó-ságáért ezen uton mond hálás köszönetet az intézet igazgatósága. K.-Vásárhelyt, 1896. ápr. 2-án br. Szentkereszty Stephanie elnök, Dobay János igazgató.

— **Köszönetnyilvánítás.** Néhai felejtethetelen férjem: Szabó Dénes gazdasági tanácsos temetésén résztvett egyesek és testületek, barátok és rokonok fogadják hálás köszönetemet szíves részvételükért, mely enyhítő balzsamként hat bánattól sujtott szívembe. Fogadják a testvérek, rokonok és az illető hivatalos testületek köszönetemet ama kitüntető szíveségükért, hogy külső jelekben is kinyilvánították férjem iránt érzett rokonszenyüket, szeretetüket. K.-Vásárhely, 1896. április 11-én özv. Szabó Dénesné.

— **Utazási ösztöndíj.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara kapcsolatban egy korábbi értesítésével tudatja, hogy a „Pesti magyar keresked. bank” által alapított 675 frt utazási ösztöndíjra, különbség nélkül, minden felső kereskedelmi iskola növendékei pályázhatnak. A pályázatok a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter urhoz folyó évi évi április hó 30-áig terjesztendők föl.

— **Köszönetnyilvánítás mint bánatos férjnek.** Nem mulasztatom el, hogy az igen tisztelt polgároknak és nőknek, akik elhunyt nőmnek és nevelt leányomnak a temetésén nem sajnálták megjelenni, a zord időnek előálltával is, fogadják tőlem, mint bánatos férjtől, hálás köszönetemet, újból is köszönöm a részvételt. Helyőn, 1896. Ápr. 5-én, maradtam tisztelőjük: Jakabos Agoston, mint bánatos férj és atya.

— **Romániai közszállítások.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekeltektől, hogy a román minisztérium ujabban elhatározta, miszerint a közszállításokban nemely esetekben külföldi vállalkozók is részt vehetnek, illetve pályázhatnak s az esetre, hogyha a belföldi termelés elégtelen vagy a belföldi pályázók ajánlatai nem előnyösek, külföldi cégek is részesülhetnek állami szállításokban. Az érdekeltek az eljárásra vonatkozó közelebbi feltételeket a kamaránál megtekinthetik.

— **Szállítás.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a nagyszombeni császári és királyi 12-ik hadtest hadbizottságának értesítése szerint az erdélyi részben állomásozó hadbizottságok részére 1960 métermázsza kétszersültnek való buzáliszt vásároltatik. Erre az 50 krajczáros bélyeggel ellátott ajánlatok folyó évi április hó 22-én délelőtt 11 óráig a nagyszombeni hadbizottsághoz nyújtandók be. Bővebb tájékozódás ugyanott nyerhető.

— **Legkitünőbb virág- és gazdasági magvak** Mauthner Ödön magkereskedésében kaphatók. Sok évi tapasztalataink szerint ez a egyetlen céz, a melynek magvai sohasem csálnak, mindig kitünően bevalnak. — Melegen ajánljuk a gazdák és kertkedvelők figyelmébe.

Idegenek forgalma.

április 3-tól 13-ig.

Millennium szálló: Rozenbaum J. utazó Béce. Vogl Manó kereskedő Béce. Jónás Henrik utazó Béce. Dunky Ferencz ügyvéd Kolozsvár. Sklezinger Sándor kereskedő Imecsfalva. Rozenblau Ignác kereskedő Szeged. Gazdag Ferencz főerdész S.-Szt.-György. özv. Kovács Károlyné és leánya földbirtokos Felesernáton. Szebeni Ferencz földbirtokos Csik-Szépvez. Reichenberg Ignác utazó Budapest. Frisch Sámuel utazó Budapest. Nuemann Bodog kereskedő S.-Szt.-György. Hirsch Mór utazó Budapest. Goldstein Nándor kereskedő S.-Szt.-György. Stern Gyula utazó Budapest. Zeig Károly építő mester N.-Szeben. Weber Gyula ezredes Brassó. Finger Emil őrnagy Brassó. Frits József orvos. Schwerkovszki Gusztáv százados S.-Szt.-György. Fekete Sándor ezredorvos Brassó. Kiss Mózes főhadnagy Brassó. Gyárfás József főhadnagy Brassó. Hirsch Manó utazó Budapest. Feizinger Antal utazó Budapest.

Nemzeti szálló: Farkas István utazó Béce. Spitzer Béla kereskedő Gyulafalva. Vagner János kertész Brassó. Veszprémi József kultusz mérnök S.-Szt.-György. Kisza Agoston műkertész Brassó. Pálffy Béla ügynök S.-Szemörög. Bolyay Gáspár ügynök Sz.-Udvarhely.

Jancsó szálló: Schilowsky G. hivatalnok. M.-Egelsdorf, Chalsnse Hugó utazó Bécs. Hendra József kereskedő N.-Szeben. Szabó Gyuláné színésznő Budapest. Wasellovicz János bankár Bukarest. Szentkirályi Ákos tanár Kolozsvár. Tulogdi Tamás gazdasági felügyelő Torda. Olteanu Sándor kereskedő Budapest.

Gáspárek szálló: Csernátóni Ödön m. kir. pénzügyigazgatósági titkár.

NYILTTÉR*)

Richter-fele Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésként alkalmazatik köszvényénél, eszuznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk.

HIRDETÉSEK.

KIADÓ.

Két szoba esetleg be-
butorozva is kiadó. Hol?
Megmondja a kiadóhivatal.

A szárazpataki Pótesa-család tulajdo-
nát képező utszéli állásos fogadó ital-
mérési joggal több évre

KIADÓ

1896. Szt.-György napjától kezdve.
Ertekezni lehet Vajna Dénes tör-
vényesbíró vagy Gábor Péter
alispán ural.

1—3 71

FABRITIUS TESTVÉREK

rézárú és gőzkazángyára

Nagy-Szebenben.

Ajánlják magukat a t. cz. szeszgyár tu-
lajdonosok következők szállítására, u. m.

**Rézből készült lepároló készü-
lékek** és azok egyes alkatrészei, u. m. főzőka-
zánok, rectifikátor, tányérok, hűtők, rézesö-
vek, sárgarézcsap és szelepek; továbbá:

Gőzkazánok jónak talált rendszer
szerint és legjobb acéllemezéből készítve.

Tengeri és burgonya gőzölők
(Dempfer),

**Szesz- és vitzartányok, gőzgé-
pek és szivattyúk,**

**Vasból készült legujabb rendszerű
keverő és hűtő készülékek.**

Mindennemű javításokat gyorsan és jutá-
nyos árban elvállalnak.

33 7—12

Üzlethelyiség változtatás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **nyomdát** valamint **keres-
kedésemet**, f. év április havában áthelyezem Piacz-sor. id. Jancsó Mózes kereskedő
üzlethelyiségébe.
Midőn erről a n. é. közönséget értesitem, egyszersmind kérem, hogy irányomban
tanúsított bizalmát jövőre is megtartani sziveskedjék.

IFJ. JANCsó Mózes,
nyomdatulajdonos.

Árlejtési hirdetés.

A sárfalvi róm. kath. templom és templom-kerítés kijavítása
erdélyi püspök ur ó nagyméltósága által 1040—896 sz. a. rendeletével
el lett rendelve, a kijavítási munkálatok és anyagok árai a mérnöki
költségvetés szerint 1217 frt 92 kr-ban lettek megállapítva. Az építésre
vonatközzélag zárt ajánlati versenytárgyalást nyitok és annak meg-
tartására határnapul folyó év április 29-ik napjának délelőtti 9 óráját tü-
zöm ki Kézdi Vásárhelyt Dr. Bálint László ügyvédi irodájában, mely
időig az ajánlatok beadandók lesznek. Terv, költségvetési feltételek
nevezett ügyvéd irodájában megtekinthetők.

Bereczk, 1896. április 14-én.

1—12

BÁLINTH LÁSZLÓ,
ker. főesperes t. kanonok

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált **ruganyos
szalon-butorok** minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy ka-
napé, 6 drb karosszék 100 frtől feljebb, ezenkívül mindenféle di-
vány **ottománok**, faragott, tömören hajlított **faszékek**, és **függöny-
tartók** tükrök, **toilett-asztalok**, **lőszőr** és **tengerifü matraccok**,
és **sodronyágybetétek** galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és
vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt.

**Az üzlethelyiség a kaszinó-épület fő d-
szintjén van.**

**Az anyakönyvvezetők részére előirt nádszékek és
diványok jutányos áron kaphatók.**

Hirdetések

olcsó áron
felvételnek

Ny. Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdi-Vásárhelyt.